

Sarivaras vabaduses:

18aastane Haapsalu sarivaras pääses pärast pooltteist kuud vahi alt. Lk 3

Lihula kortermaja

sai seinasuuruse maalingu „Vaala unistus”. Lk 4

Lääne Elu

Loe värskaid uudiseid www.le.ee

NELJAPÄEV, 31. MAI 2018 | NR 61 (4157) | 1 EURO

Mart Helme:

süsteem püüab meid hävitada. Lk 3

● SUUREPÄRANE VEENMISOSKUS

Kuulus kelm mõisteti Haapsalus tingimisi vangiks

Haapsalu kohtumajas mõisteti eile kolme aasta ja kuue kuu pikkune vanglakaristus nelja-aastase katseajaga Richard Ivo Simsonile, kes oli aasta jooksul Haapsalus ja Tallinnas üheksalt inimeselt välja petnud üle 20 000 euro.

TARMO ÕUEMAA
tarmo@le.ee

Simson, kes endale advokaati ei võtnud, sõlmis prokuröri kokkuleppe, mille järgi varem korraldatud kelmuste eest süüdi mõistetud mees jääb katseajaga vabadusse, et ta saaks tööl käia ja ohvritele kahju hüvitada. Kahju hüvitamiseks on tal aega kolm aastat.

Simson tunnistas ennast kohtus süüdi ja lubas raha kannatanutele tagasi maksta. Lääne Elule kinnitas ta, et on sellega juba alustanud.

Tööl käies saab tasuda

Simson oli viimati pettuste ja kelmuste eest vangis kolm aastat ja seitse kuud ning vabanes 2015. aasta juunis.

„Simsoni puhul on näha, et eelmise kohtuotsusega määratud vanglakaristus ei ole piisavat mõju avaldanud. Mõned aastad pärast vanglast vabanemist hakkas ta uuesti pettustega tulu teenima,” ütles prokurör Marjelle Ulla. „Seetõttu pean praeguse karistuse juures kõige olulisemaks kannatanute õigust saada tagasi neilt välja petetud raha. Selleks peab mees olema vabaduses ja käima tööl, et end ise ülevälal pidada ja tasuda osamaksena kannatanutele neilt välja petetud summad.”

„Kogu katseajal peab ta alluma ka kriminaalhooldusele. See on ühest küljest paljude kohtustustega karistus, teisest küljest tugi, et püsida seaduskuulekana. Eksimused katseajal viivad ikkagi vanglasse,” ütles Ulla.

Pettuskeem, mille eest Simson Haapsalus kohtu ette läks, oli valdavalt üks. Ta lubas osta Kalda tänaval maja, teha seal remont ja müüa see suure vahetkasuga maha. Süüdistuse järgi ta tegelikult maja osta ei plaaninud, kuid ühe ohvri veenmiseks võltsis ta isegi maja ostu-müügilepingut. Aga Simson jagas muudki lubadusi, mille eest raha küsis.

2017. aasta jaanuaris pettis Simson Tallinnas kahelt kannatanult välja 3500 eurot, lubades, et kasutab raha Haapsalu linnavalitsuse oksjonilt Kalda 53 maja ostuks, et nimetatud hoonet pärast remonti vahetkasuga maha müüa.

Veebruaris lubas ta ühele haapsallasele osta talle 8000 euro eest aprilliks Ameerika Ühendriikidest 2012. aasta Land Roveri. Ettemaksuks võttis ta 1500 eurot

Kohtuistung Richard Ivo Simsoni üle kestis eile Haapsalu kohtumajas vähem kui pool tundi.

2 × ARVO TARMULA

Kirju minevik

1998 lavastas tol ajal Siimsoo nime kandnud Simson enda pantvangi võtmise, et oma vanematelt lunaraha saada. Samal aastal lubas mees ajakirjanikud koos sõpradega itaallasest äri-mehe Ernesto Preatoni eralennukiga 2500 krooni eest Itaaliasse viia ja kadus siis kogutud 75 000 krooniga.

2002. aasta mais karistas Tallinna linnakohus Siimsood mitme kelmuse eest kahe ja poole aasta pikkuse vangistusega. 2003 vabastati ta ennetähtaegselt.

2003. aasta detsembris sattus ta taas kohtu alla, sest oli 2000. aastal koolitusfirma juhina esinedes petnud kolmelt naiselt välja 25 500 krooni.

2006. aasta lõpus mõistis Harju maakohus Simsonilt petetute kasuks välja üle kahe miljoni krooni. Süüdistuse järgi pettis Simson aastatel 2004–2005 raha ja kaupu välja paarikümnele eraisikule ja sama paljudelt firmadelt.

2010 oli ta kohtu ees, kuna oli võtnud kergeusklikelt töötajatelt raha olematute töökohtade vahendamise eest.

2012 mõisteti ta uute süütegude eest vangiks. Kohus karistas Simsoni 35 kelmusepisoodi ja ühe omastamise eest.

ALLIKAD: ÖHTULEHT, BNS

ja paar päeva hiljem veel 1800 eurot. Mingit autot kannatanu ei saanud ja 3300 eurost jäi ta ilma.

28. märtsil pettis ta Haapsalus kahelt inimeselt välja 4000 eurot, lubades selle raha eest kohe linnavalitsuselt osta enda ja kannatanute kaasomandisse sellesama Kalda 53 eramu, mis tegelikult müügis ei olnudki, et maha pärast remonti 80 000-eurose vahetkasuga maha müüa. Sa-

madelt inimestelt võttis ta aprillis veel 1100 eurot, lubades neile, et ostab saadud raha eest neile turuhinnast odavamalt 1245 ehitusplokki. Plokke rahaandjad ei saanud.

Juhiloast tammeparketini

Aprillis jõudis Simson juba järgmise ohvrini, kellele lubas, et ostab ohvriga kahasse 5000 euro eest Haapsalus kaasomandisse

Richard Ivo Simson.

maja, mille müüvad pärast maha remontimist 60 000-eurose vahetkasuga ära. Aprillis sai ta ohvrilt 500 eurot, mais veel 300 ja 150 eurot – kokku 950 eurot, millest 850 on siiani tagastamata.

Mais-juunis pettis ta järgmiselt haapsallaselt välja kokku 6350 eurot. Sellest 2900 eurot pidi minema koos kannatanuga Tallinnas Suur-Sõjamäel kontainerelamute tootmise alusta-

miseks, 800 eurot oma isa südamoperatsiooni kulude katteks ja ülejäänud Haapsallu Kalda tänaval asuva eramu ostmiseks, et see hiljem koos kasuga maha müüa.

Simsoni pettuse võrku langes ka üks välismaalane, kellelt ta võttis möödunud aasta lõpus kokku 580 eurot, lubades seda raha kasutada mehele Eesti juhiloa ja keevitaja litsentsi saamiseks.

Detsembris kasutas Simson jälle Kalda tänav 53 maja, et heauskelt ohvrilt raha välja petta. Mees lubas osta maja ohvriga kaasomandisse, pärast remonti maha müüa ja maksta talle müügirahast 15 000 eurot. Edasi võltsis Simson maja notariaalset ostu-müügilepingut, mille järgi oleks Simson 8500 euro eest Kalda 53 asuva kinnistu ära ostnud ja selle võltsitud dokumendiga küsis ohvrilt veel 1200 eurot.

Kõige värskem kelmus oli selle aasta 2. jaanuaril, mil Simson väitis end ühes Tallinna kaupluses olevat ühe ettevõtte esindaja ja ostis selle ettevõtte nimel 1420 euro eest tammeparketit. Arve esitati ettevõttele, mille esindamisõigust Simsonil ei olnud. Simson sai parketi kätte.

Coopi kauplustest saab sularaha välja võtta

Kõigist üheksast Haapsalu tarbijate ühistu kauplusest on teisipäevast võimalik välja võtta ka sularaha, Lihula tarbijate ühistu kauplused hakkavad pakkuma seda teenust mõne kuu pärast.

Haapsalu tarbijate ühistu juht Raimond Lunev (pildil) ütles, et sularaha saab välja võtta küll kõigist nende ühistu kauplustest, kuid vaevalt, et linnas seda kasutama hakkatakse. „See on ikka rohkem maale mõeldud ja me ise soovime, et see muutuks populaarseks,” ütles Lunev.

Koostöös Mastercardiga

Coop Eesti juhatuse esimees Jaanus Vihandi sõnul on sularaha väljamakse teenus loodud lähtuvalt Coopi missioonist hoida elu igas Eestimaa nurgas.

Teenuse tehniline lahendus on välja töötatud koostöös Mastercardiga. Coop pangaga ja Swedbanki klientidele on Coopi kaupluste kassadest sularaha võtmine teenustasuta, kuid sularaha välja võtmiseks peab klient sooritama samal ajal vähemalt 1 eurose ostu. „Tarkvara on nii seadistatud,” põhjendas Lunev.

Lihula tarbijate ühistu esimees Arvo Miilmets ütles, et kaupluste tarkvara seadistamine võtab aega, kuid suve lõpuks saab ka nende poodidest sularaha välja võtta.

Kassa kui rahaautomaat

Teiste Eesti ja välismaa pankade kliendid saavad teenust kasutada juhul, kui nende kodupank pole sarnaseid tehinguid keelanud, kuid sularaha väljavõtmisele lisandub teenustasu 1 euro.

Lunevi sõnul võib maa-poodide puhul olla oht, et kui soovijaid on palju, siis kassas ei jätku sularaha. See on ka üks põhjus, miks väljavõetava sularaha suurusele on seatud piirang: korraga saab välja võtta minimaalselt 5 ja maksimaalselt 100 eurot. Nende vahele jääv summa muutub 5 eurose sammuga.

Poekassast raha väljavõtmine on sarnane tavalise sularahaautomaadi kasutamise-ga: klient ütleb kassas enne ostude eest tasumist teenindajale väljavõetava summa ja sisestab makseterminali oma pangakaardi PIN-koodi. Seejärel maksab teenindaja soovitud summa välja kaupluse kassast ja see võetakse maha kliendi pangakontolt.

KAIRE REILJAN

● JUHTKIRI

Mida EKRE õieti lubab?

EKRE esimese poliitilise avalduse järgi kuus aastat tagasi on tegemist erakonnaga, kes esindab eesti rahvast, rahvuslikke huve ja traditsioonilisi püsiväärtusi. Sama sõnumit kandis ka erakonna juhi Mart Helme kõne Lihulas, kus rahvas noogutas peaaegu et iga lause peale pead. Pole kahtlust, et Helme meeldis oma kuulajaskonnale väga ja pole ka ime. Ta teab briljantselt, mida ta räägib ja kellele.

Rahvas on alati oma valitsejatega rahulolematu, vähem või rohkem. EKRE protestiparteina on seda hästi ära kasutanud ja teinud kuue aastaga märkimisväärse tähelepanu peaaegu et tühja kooha pealt parlamenti. Nüüd, uute valimiste eel, kasutab erakond sama taktikat. Näiteks on keegi, kellele ei meeldi mustanahalised sisserändajad, ta ei oska isegi seletada, miks ei meeldi. Õieti pole nagu ühtegi lähemalt näinud ka. Siis aga tuleb Helme ja muudab ebamäärase mittemeeldimise konkreetseks, sest tema ometi on mustanahalistega kokku puutunud, neid õpetanud, ja tuleb välja, et mustanahalised on rumalad ja laisad. Ongi põhjus vihata olemas. Või siis ei meeldi kellelegi see või too poliitik, eriti võimul olev. Miks – jälle täpselt ei tea, aga Helme teab. Paneb värvi juurde, viskab nalja, võimendab rahuolematust. Elu muutub tükk maad lihtsamaks. Koos vihane olla on veel toredam.

Aga mida EKRE tegelikult Lihulas rahvale lubas? Jah, ta lubas võidelda Eesti eest, aga mida see tähendab? Olgu, oletame, et õnnestub muuta põhiseadust, geiabilusid ei tule. Oletame, et ei tule enam ka ühtegi sisserändajat (neist vähestest, kes siia on saadetud, on suur osa otsustanud omal soovil lahku da, ilma et selle taga oleks EKRE). Kas elu muutub sellest kuidagi paremaks? EKRE, nagu ka kõigi teiste erakondade puhul tasuks hoolega mõelda, mida nad enne valimisi lubavad, ja kas nad üldse midagi lubavad, või püüavad nad lihtsalt meele järele olla.

● TEISED LEHED

Juhan Kivirähk: Eesti 200 on kodanikuühiskonna jõunäide

ERR. On tervitatav, et kodanikuühiskond on oma jõulise tellimuse poliitikutele eelseisvate valimiste kontekstis esitanud, tõdeb Turu-uuringute AS uuringujuht Juhan Kivirähk.

Maikuu jõudis avalikkuse ette manifest Eesti 200 ning grupp ettevõtjaid lõi sihtasutuse riigireformi käima tõmbamiseks. Samal ajal pole parteide plaanidest selle kohta, kuidas Eesti elu edendada, veel kippu ega kõppu kuulda.

Uuringufirma Kantar Emor küsitlus näitas, et isegi avalikkuse jaoks täiesti tundmatu, seni vaid ühe kollektiivse arvamuse loo üllitanud seltskond, kes varjub koondnimetuse Eesti 200 taha, koguks riigikogu valimistel erakondade pingerea viimastest – IRList, rohelistest ja Vabaerakonnast – suurema toetuse, see räägib nii mõndagi valijate ootuste kohta.

Ükskõik, mis saatus ka Eesti 200 või Riigireformi Sihtasutust ees ootaks, on tervitatav, et kodanikuühiskond on oma jõulise tellimuse poliitikutele eelseisvate valimiste kontekstis esitanud. Pärast nii tugevat avangut on raske taandada eelseisvat valimiskampaaniat Refomierakonna ja Keskerakonna vahelisele vägikaikaveole küsimuses, kas Yana Toom peaks või ei peaks olema Eesti Vabariigi kodanik.

● LAUSELAEN

„Ju tal oli kiirem kui teistel.”

Haapsalu politseijaoskonna patrullteenistuse juht **Meelis Laurmann** Rohukülas avarii põhjustanud kaubikjuhust. Lääne elu, 29. mai 2018

Itaalia võlg on võõra oma

Itaalia paiskus põhiseaduslikku kriisi pärast seda, kui president Sergio Mattarella jättis ametisse kinnitamata euroskeptilise ministri Paolo Savona.

Seepeale teatas peaministri kandidaat Giuseppe Conte, et tema valitsust ei moodusta. Suurte raskustega koalitsiooni kokku pannud Liiga ja Viie Tähe Liikumine kavatsesid nüüd parlamendis umbusaldada Mattarella ja räägitakse ka uutest valimistest juulis.

Et segadus veelgi suurem oleks, ütles Euroopa Komisjoni eelarvevolinik Günther Oettinger intervjuus Deutsche Wellele, et Itaalia majandus areneb ja seetõttu ei peaks valijad populistide poolt hääletama. Hiljem Oettinger küll vabandas ja Euroopa Komisjon saatis president Jean-Claude Junckeri nimel välja ka ametliku vabanduse, kuid Itaalias tekitas Oettingeri väljaütlemine suurt pahameelt.

Itaalia juhtum tekitab küsimusi taas suveräänsusest ja teisalt euroala saatuses. Liiga ja Viie Tähe Liikumine võivad muidugi Brüsselit kritiseerida, kuid see ei kaota Itaalia suurimat probleemi ehk hiiglasliku 2,1 triljoni euro suurust avaliku sektori võlga. Protsentides on Itaalia avaliku sektori võlg 132 SKTst, aga euroliidu stabiilsuse ja kasvu pakt lubab vaid 60.

Põhimõtteliselt hääletasid Itaalia valijad selle poolt, et raha tekib kuskilt juurde. Miljoni euro küsimus on, kust see raha tuleb.

Itaalia on Kreekast kordades suurem ja riiki ei saa allutada samasugusele kärperezimile nagu Kreeka. Raha lihtsalt ei ole nii palju, et Itaaliat Euroopa rahaga elus hoida. Kuid kui Itaalia pankrotti läheb, siis tekib küsimus euroala tulevikust. Sestap on Brüssel Itaalia pärast väga mures ja tuletab meelde Itaalia võetud kohustusi euroala ees. Tõuge midagi muuta peab tulema Itaalia enda

ERKKI BAHOVSKI
Diplomaatia peatoimetaja

seest, mitte kuskilt väljast. Brüsseli aktiivne sekkumine on karjuvas kontrastis eelmisel aastal aset leidnud Kataloonia kriisiga, kui Euroopa Liit oli Hispaania ja Kataloonia tüli osas väga napisõnaline. Ei ole samas välistatud, et ka Hispaania võib sattuda samasugustesse raskustesse nagu Itaalia.

Pikantsemaks muudab olukorra seegi, et teisipäeval välja tulnud Euroopa Komisjoni eelarvekava aastaks 2021-2027 suunab raha rohkem lõunapoolsematesse liikmesriikidesse. Kohe võib öelda, et Eesti saab ennustatult umbes kolm miljardit eurot, seega siin midagi dramaatilist ei ole, kuid tähelepanuväärselt on lisatud raha saamise kriteeriumide hulka ka toimetulek immigrandidega – Ida-Euroopa riikidel immigrante peaaegu polegi, seevastu Itaalias on migratsioonipump töötnud aastakümneid.

Eesti eelmine president Toomas Hendrik Ilves jõudiski teisipäeval juba tviitida, et nii karistab komisjon neid riike, kes on pidanud kinni eelarvestiisipliini ja premeerib neid, kes seda teinud ei ole.

Sõnaga, Itaalia saab Euroopa Liidult raha, kuid on ühtaegu sunnitud järgima ka Euroopa Liidu reegleid. See on asjade praegune seis, kui Itaalia iseotsustusõigus euroalas on piiratud, missuguse nähtuse vastu Liiga ja Viie Tähe Liikumine ka olid. Väga ei kujuta ette, et Itaalia saab Euroo-

● Sõnaga, Itaalia saab Euroopa Liidult raha, kuid on ühtaegu sunnitud järgima ka Euroopa Liidu reegleid.

Riigireform kui isiklik kapital

28 ettevõtjat lubas Riigireformi sihtasutuse kapitaliks maksta igaüks 10 000 eurot. Sihtasutus alustas lendstartist nagu ka liikumine Eesti 200, mis viimase küsitluse järgi omab juba riigikogu valimiskünnist ületavat toetust. Riigireformi sihtasutuse populaarsusreiting pole küll teada, aga meedias ilmunud kiitvate ja kaasaümisevate reaktsioonide järgi otsustades on tegu kauaoodatud algatusega.

Kes julgekski kahelda selles, et riigivalitsemise kulud tuleb kärpida? Mitte keegi. Või noh, mõned siiski. Sotside liider Jevgeni Ossinovski kirjutab, et Eesti riigikorralduse viimse päeva sõnum ei vasta tõele. Reformierakonna peasekretär Kert Valdaru vastas sellele Twitteris, et riigireformi sihtasutuse asutajad on suurimad panustajad Eesti majandusse, võttes sellega ilusti kokku erakondade alandlikkuse potentsiaalsete rahastajate ees.

Ühesõnaga, 28 Eesti majanduse (tammist) alustala on teatanud, et Eesti riik on liiga kallid ja see tuleb ümber teha. Riigikogu vähendada, presidendi sümbolne võim veelgi sümbolsemaks kärpida, pooled riigiametnikud koondada, Eesti Pank ja finantsjärelevalve tasaseks nuda ning mängu tuua suurte volitustega peaminister. Kõike seda nimetavad nad riigireformiks.

Riigireformi idee pärineb 2009. aasta majanduskriisi ajast, mil selle ettepaneku tegi advokaat Jüri Raid-

ANDRUS KARNAU
Lääne Elu peatoimetaja

la. Raidla ütles toona, et Eesti riik on mõjus, aga vohava bürokraatia tõttu hoomamatu.

Raidlale ei meeldinud JOKK-skeemid, „krokodillide komisjon” (tegeliselt eelarvekärbetega) ega koalitsiooninõukogu, sest need hägustavad põhiseaduslike institutsioonide võimu. Raidla polnud rahul ka sellega, et vaibumatu valimiskampaania pärast venitavad poliitikud otsustega; Raidla meelest pole Eestil pärast euroalaga liitumist keskpanga vaja.

Kuus aastat hiljem Maalehes ilmunud riigireformi kümnes käsus olid juba märksa kindlamad nõuded – riigikogu olgu 30 liikme võrra väiksem ja ametnikkonda tuleb vähendada 15 protsenti. Praegu räägivad riigireformijad 50–60protsendilisest ametnikkonna kärpest.

Kümnest käsust kaks on juba täitunud. Maavanemate institutsioon on likvideeritud ja enam kui 200 omavalitsusest on alles 79.

2015 kaalusid Raidla ja Taal Riigireformipartei loomist. See jäi katki, et tulla nüüd tagasi märksa ambitsioonikamana – kõiki erakondi mõjutava lobigrupina. Riigireformijate ideed on läinud aasta-aastalt nõudli-

● Ühesõnaga, 28 Eesti majanduse (tammist) alustala on teatanud, et Eesti riik on liiga kallid ja see tuleb ümber teha.

pa Liidult raha edasi, ent ise midagi ei muuda. Mõnes mõttes on tegemist ka teoreetilise vaidlusega suveräänsuse ning liikmesriigi ja Euroopa Liidu keskasutuste vahelise suhte üle, kuid praktilisemaks läheb asi siis, kui hakkame rääkima rahast.

Liiga ja Viie Tähe Liikumise koalitsioonileppe üks punkte oli ka see, et tuleb lõpetada Euroopa Liidu sanktsioonid Venemaa vastu. See punkt võib olla üks malakaid, millega Brüsselilt leevendusi välja pressida. Olgem samas objektiivsed: Euroopa Komisjoni immigrandide kvoodikava, mis peaks just Itaaliast immigratsioonisurvet vähendama, ei ole toimunud, sest paljud riigid pole soostunud immigrante vastu võtma. Sestap saab Itaalia tõesti vastuseks öelda, kui keegi hakkab Vene-sanktsioonide puhul rääkima solidaarsusest, et kus oli solidaarsus siis, kui jutuks olid immigrandid.

Õnnelikul kombel on Itaalia pääsenud islamiterrorismist – uued parteid oleksid saanud ilmselt veelgi enam hääli, kui need oleksid aset leidnud.

Võib ka arvata, et Venemaa soovib Itaaliat kuidagi premeerida juhul, kui Itaalia algatusel sanktsioonid Venemaa vastu kaovad. Siin võibki Itaalia rahamure leida lahenduse. Mäletatavasti oli Venemaa lahkelt valmis andma laenu ka ajutiselt rahahätta sattunud Islandile. Loomulikult on Itaalia teises suurusjärgus, kuid kui liita võimaliku kreditorina juurde veel Hiina, hakkab pilt kokku joonistuma. Miks saada raha Euroopast, kui peab täitma mingeid kriteeriume? Venemaa ja Hiina ei nõua eelarvestiisipliini või inimõigustest kinnipidamist. *Money talks!*

kumaks ning rahva hulgas aina meenukamaks.

Ärimees kahjuga ei kauple, vaid tahab raha intressidega tagasi. Kui ettevõtjad ütlevad, et soovivad avaliku võimu ümber korraldada, siis milline on Eesti, mis ettevõtjail meele mõlgub?

Õiguskantsler Ülle Madise on nimetanud riigireformi umistuseks valgestatud monarhiast. Tõepoolest, kui riigireformi visioon sõna-sõnalt teostuks, lõppeksid lõputud nägelused koalitsioonis ja võimule saaks tugev peaminister, nagu oli Konstantin Pätsi aegne riigivanem.

Riigireformi sihtasutuse tegijais on neoliberalistlikku idealismi või 90ndate kauboikapitalismi, kus iga õige mees asutas päevas ühe ettevõtte, kus solidaarne haigekassa on tarbetu luksus ja pensioniks raha säästmine mõttetu raiskamine.

Veelgi enam janunevad 28 ettevõtjat aga isikliku mõjuvõimu järele. Raha neil on, aga poliitilist mõju kipub nappima.

Eesti riigis arvatakse iga aastaga üha enam iga inimesega. Ka nendega, kes pole investorid või kes ei käi üldse tööl. See ongi see tüütu demokraatia, kus otsused sünnivad aeglaselt, kus regulatsioonid on aina keerukamad.

Mõjuvõimu eesmärki aitab riigireformi sihtasutus tõhusalt teoks teha.

Kolumn ilmus eelmisel nädalal Postimehes.

Riigikogu liikme, Suure-Lähtru mõisa omaniku Mart Helme kuulajad haarasid Lihula Särtsu kõrtsis peaaegu kõik pingid.

MIRJAM VARIK

VIHAKÖNE POLIITKOOSOLEKUL

Helme: EKRE võitlus on raske

EKRE asutas esmaspäeval Lihulas Lääneranna osakonna, sellele eelnes poolesaja osalejaga kõnekoosolek linna suurimas kõrtsis nimega Särts.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Baariesine oli rahvast täis juba tubli pool tundi enne koosoleku algust – valdavalt vanemaalised mehed ja naised, sekka haledates triiksärkides, sonimütsi ja lipsuga noori mehi. Vene kiriku varemeid takseerides arutasid nad, et peaks kiriku korda tegema ja leidsid, et kerge see pole – puud kasvavad sees.

„Tänane üritus on Pärnu invasioon,” ütles Lääneranna volikogu liige ja EKRE Saaremaa ringkonna aseesimees Meelis Malk.

Andunud kuulajad

Haldusreformi järel kuuluvad endised Lihula ja Hanila vald Läänemaa asemel Pärnumaa koosseisu, kuhu peavad üle minema ka nende valdade ekrelased. Esmaspäeval moodustati Lihulas ka EKRE Lääneranna osakond. „Võtame erakonda vastu ka uusi liikmeid, kui keegi peaks tahtma, ja pealik peab kõnet,” ütles Malk.

Pealiku ehk EKRE esimehe, riigikogu liikme Mart Helme saabumise vallandas baaris aplausi, mis katkestas EKRE Pärnumaa organisatsiooni juhi Helle

EKRE Lääneranna osakond

- Viis asutajaliiget, esimees Lihula ettevõtja Viktor Kruuse, aseesimees pensionil õpetaja Ülle Pärmpuu.
- Loodud 28. mail.
- Lääneranna vallas on kokku 67 EKRE liiget, Lihulas ja Hanilas 34 liiget.

Kullerkupu kõne poolt sõnal. Helme viskas nalja, rahvas naeris, Kullerkupp jätkas. Helme sõnum üle tunni aja kestnud kõnes oli sama, mis kiriku korda tegemist arutanud meestel – Eesti tuleb päästa, ega see kerge ole, aga midagi muud üle ei jää. „Võitlus on pikk! Võitlus on pikk!” kordas Helme.

Kuulajad noogutasid nõusoleku märgiks. Samal ajal liikus lauast lauda SA Perekonna ja Traditsiooni Kaitseks ning EKRE ühine palvekiri, et riigikogu muudaks põhiseadust, mis sätestaks abielu vaid mehe ja naise vahelise liiduna. „Te võite mõelda, mis meist allkirjadest kasu on, aga on küll. Sellel on mõju! Ja lõpuks – mis see allkiri teile ikka maksab,” ütles Helme.

Massiimmigratsiooni vastu koguti Helme sõnul 40 000 allkirja. „Ja näete – Eesti on end põgenike sissetoomisest distantseerinud,” ütles Helme. Lihulas kogunes abielu kaitseks mõnikümend allkirja.

Kõnes keskendus Helme järgmistele teemadele – aeg on nühi hull, et midagi ei jää üle, tuleb võidelda, EKRE on ainus erakond, kes võitleb Eesti eest, selles võitluses on EKRE üks, ja ülejäänud tahavad EKRE hävitada või teda võimalikult palju laimata ja kahjustada.

„Valimised on tulekul. Küll te näete, et meid hakatakse laimama. Küll te näete!” kordas Helme. Helme rääkis seaduseelnõust, mis võtaks maha ealised piirangud kaitsevõetustest, ja loobutaks ka ajutiste töötajate keelenõuete leevendamisest.

„Kõik endast lugupidavad rahvad nõuavad, et nende maal kõneldaks nende keelt,” ütles Helme. „Siin ei ole see ehk tajutav, aga Tallinnas küll. Tallinnas on plahvatuslikult kasvanud neegrite hulk.”

Järgnes lugu, mida Helme kõnekoosolekul tihti näiteks toob – kuidas ta pidi ülikoolis õpetajana mustanahalisi õpetama.

„Kuulake, see on täispuit!” ütles Helme ja koputas kõrtsilauale. „Aga kui neile vastu pead koputada, siis on see õõnespuit!” Rahvas naeris.

Publiku pani muhelema ka jutt, et 80aastased peaksid hakkama riiki kaitsma. „Rumalust on palju, väga palju,” nentis Helme. „Mul on nõrgad närvid – ei kannata rumalust välja. Sellepärast ma poliitikas olen, kuigi tegelikult tahaksin hoopis Suure-Lähtrus tomateid kasta.”

„EKRE on ainus erakond, kelle peale võib Eesti lootuda,” kinnitas Helme. „Kõik teised on teinud võimule saades kannapöörded, oma lubadustest taganenud, aga uskuge mind, meie kannapööret ei tee!”

Hale tädi ja poliitbroiler

Helme ei andnud armu vanadele olijatele ega uutele tulijatele: „Pool Eesti 200 programmist on EKRE pealt maha kirjutatud, eesmärk aga on teine – raha!” ütles Helme. „Ja siis see Eesti Macron! Eesti Macron on Indrek Tarand. Prantsusmaal on Macroni vastu massimeeleavaldused, aga meil on vaja oma Macroni!”

Edasi pani Helme paika Reformi-, Keske- ja Vabaerakonna ning

lõpuks ka presidendi. Vabaerakond loodi selleks, et EKRElt häälte ära võtta. Helme ei ole kindel, kas Eesti elab Reformierakonna järgmise valitsemise üle. Taavi Rõivas näitas, et iga inimene ei või olla peaminister. Kaja Kallas on väga hale tädi, kes ei tea juurast ega majandusest mitte midagi. Jüri Ratas on saanud hakkama küll koalitsiooni säilitamisega, aga mitte riigi juhtimisega. Pealegi on ta poliitbroiler nagu ka Kadri Simson. Nad mõlemad on Helme sõnul vanema poliitiku generatsiooni ehk Edgar Savisaare jooksupoisid.

„Meie ei taha, et tuleb Kersti Kaljulaid, Ukraina sõjaväekivi peas, ja ütleb, et ramadaan on Eesti püha. Me võitleme Eesti eest. Me oleme läinud süsteemi vastu ja süsteem püüab meid hävitada,” ütles Helme. Mida lähemale jõuavad riigikogu valimised, seda rohkem hakatakse laimama eesmärgiga, et EKRE tegeleks süüdistuste tõrjumise, mitte Eesti eest võitlemisega. „See võitlus on tehtud meile kohutavalt raskeks,” nentis Helme. „Meile on öeldud, et EKRE on Eesti viimane lootus. Ma ei tahaks kuidagi olla see viimane lootus, aga midagi muud ei jää üle.”

KAIRE REILJAN

LÜHIDALT

Haapsalu sotsiaalmaja liisib kolm autot

Haapsalu sotsiaalmaja ostab kolm sõiduautot – kaks pisekest Hyundai ja ühe Peugeot’ „piruka”. „Kuna Haapsalu linn on nüüd hajaasustusega, siis on mitukümmet kilomeetrit jala või rattaga läbida natuke raske,” põhjendas Haapsalu aselinnapea Kaja Rootare (pildil) volikogu ees autode ostu. Sotsiaalmaja võtab kasutusrendile kaks sõiduautot Hyundai i20, mille hind on 12 000 eurot, ja ühe mahtuniversaali Peugeot Partner hinnaga 15 490 eurot.

Lemmi Kann

Haapsalu linn paneb müüki tootmismaa Uuemõisas

Haapsalu linnavalitsus müüb tootmismaa Uuemõisas alghinnaga 26 000 eurot.

„See on maatükk, millele oli seatud ka hoonestusõigus, millest loobuti, kuna äriplaanid muutusid,” selgitas aselinnapea Peeter Vikman volikogule.

Linnamäe ettevõtte Baltic Seaweed Solutions pidi sinna rajama vetikatööstuse, kuid äriplaan muutus.

„9713 ruutmeetrit ootab edukat ettevõtjat,” ütles Vikman. Haapsalu Masti 12 kinnistu peaks osta.ee keskkonnas oksjonile tulema järgmisel nädalal. Lemmi Kann

Taebala lasteaed läheb remonti

Taebala lasteaed algab pärast jaanipäeva remonti, mis läheb maksma ligi pool miljonit eurot.

Hoone soojustatakse ja vahetatakse aknad, samuti keskkütte- ja ventilatsioonisüsteem. „Paigaldame ka mõned päikesepatareid, et lasteaed energiasäästlikumaks muuta,” ütles Lääne-Nigula vallavanem Mikk Lõhmus.

Suuremad ja mürarikamad tööd tehakse ära juulis, mil lasteaed on suletud. „Hiljem teeme väiksemaid töid rühmaruumide kaupa,” ütles Lõhmus. Lasteaeda remondib Ehto.

Taebala lasteaed käib üle 70 lapse, kokku neli rühma. Remont läheb maksma 478 000 eurot.

Kaie Ilves

Koduveinifestival kolis Haapsalust Tallinna

Tänavusel Itaalia veinipeole koduveine mekkida ei saa, sest seni Haapsalus peetud koduveinikonkursi lõppvaatus peetakse juuli algul hoopis Tallinnas Balti jaama turul.

„Kuuks korda olime koduveinidega Haapsalus,” ütles Veinivila perenaine Tiina Kuuler. Tänavu Veinivila meediapartner muutus, Maalehe asemel tehakse koostööd väikepruulijatega. „Konkursi oli vaja uuendada ja teha asja teistsiti,” ütles Kuuler. „Tundus, et koduvein sobib paremini kokku nii käsitööle kui ka siidriga.”

Sellist konkursi ollaksegi korraldamas üheskoos Balti jaama turul. Tänavu asus parima koduveini ja -siidri tiitli nimel võistlustule 63 hobipruulijat, kes saatsid konkursile kokku 141 võistlustööd. Neist 14 jooki jõudsid konkursile Läänemaa. Läänlastest jõudis finaali haapsallane Urmas Rahuvarm oma kirsiveiniga.

Sel laupäeval korraldatakse Haapsalus Karja tänaval Itaalia veinide konkurs, päeva juhib veinikaupmees Kalev Vapper. Karja tänaval toimuvast pääseb uudistama priit, kuid degusteerimisel osalemiseks tuleb osta pilet, mis vahetatakse kohapeal käepäle, ürituse pokaali ja hindamislehe vastu.

Urmas Lauri

Röövel ja sarivaras pääses vabadusse

18aastane Egert Tammeniit, kes kevadel, pärast Kastani poodi sissemurdmist, vahil alla võeti, pääses eile vabadusse, kuid peab läbima sotsiaalprogrammi.

Prokuratuur süüdistas äsja täisealiseks saanud Tammeniitu selles, et 16. märtsi öösel lõhkus ta koos kahe täiskasvanud kaaslasega Haapsalus Kastani poe aknaklaasi ning varastas poest 90 euro eest džinni ja toonikut. Kuna noormees oli juba varem varguste eest süüdi mõistetud, ka-

ristati teda kriminaalkorras, samal ajal kui tema kaaslasel, kellel varasemast vargustest hingel ei olnud, väärteo korras.

Pärast poodi sisse murdmist võeti Tammeniit vahil alla, sest alles jaanuaris oli tol ajal veel alaealine noormees sarivarguste, sissemurdmiste ja röövimise eest süüdi mõistetud.

Toona karistas kohus teda kolme aasta ja viie kuu pikkuse vangistusega tingimisi. Nüüd aga pääseb poolteist kuud vahil

all olnud Tammeniit vabadusse, sest ta sõlmis 15. mail prokuratuurile kokkuleppe, millega määratud karistuse kohus kinnitas. Vabanemise tingimus on, et noormees peab läbima kriminaalhooldaja kontrolli all sotsiaalprogrammi. Muud karistust talle poevarguse eest ei määratud, kuid varasem tingimisi vangistus on jõus.

Prokurör Marelle Ulla põhjendas kokkuleppele minemist sellega, et vanglakaristus peab noo-

re inimese puhul olema viimane valik, kui midagi muud enam ei aita. „Nii statistika kui ka terve mõistus räägivad ühte keelt: noorelt määratud pikk vangistus tähendab väga suure tõenäosusega kriminaalse elu jätkamist pärast vabanemist,” selgitas Ulla.

Ta lisas, et ka lootusetuna näivate juhtumite puhul on ühiskonnale kasulikum enne vangistust kasutada ära kõik teised lahendused. Sotsiaalprogrammi läbimise kohustus pandi Tamme-

niidule juba jaanuaris, kuid ta jõudis uue kuriteo toime panna enne programmi alustamist. Ulla sõnul peaks sotsiaalprogramm aitama noormehel mõista oma tegude tagajärge, õpetama teda analüüsima oma käitumist ning andma sotsiaalseid oskusi ja kujundama hoiakuid.

„Sotsiaalprogrammiga saab teda mõjutada. Vangistus ootab teda järgmise rikkumise puhul ikkagi,” lisas Ulla.

● MAAILMA TASEMEL TÄNAVAKUNST

Lihula kortermajast sai kunstiteos

Lihulas Pärna tänava kortermaja otsaseina kaunistav maaling sai valmis reedel. Rohkem kui saja ruutmeetri katmiseks kulus haapsallasest kunstnikul Lex Zoozil kaheksa päeva.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Varem teatreid, kloostreid ja kirikuid maalinud Zoozile oli see esimene kortermaja. „Olen maalinud küll eramaju, aga kortermaju mitte,” ütles Zooz.

Tausta katmiseks kasutas ta fassaadivärve, joonistas spray-värvidega. Seinapind oli kunstniku sõnul keeruline – võttis kaks korda rohkem värvi kui tavalliselt. „Aga nüüd on värvikiht paks ja korralik,” ütles Zooz.

Seinamaalingu eluiga on kunstniku sõnul vähemalt 25 aastat. Fassaadivärv ei muutu ega pleegi. Spray-värvid, mida Zooz kasutab, on veelgi vastupidavamad ja mõeldud spetsiaalselt seinamaalingute tegemiseks. See, kui kaua maaling vastu peab, sõltub Zoozi sõnul rohkem aluspinnast kui värvidest – kui näiteks krohv peaks hakkama lagunema, laguneb tapasipi ka maaling.

Pärna tänava maalingut hakkas Zooz ette valmistama rohkem kui aasta tagasi. Tehtud kavandite seast valiti koos majalaanikega välja üks, mida kunstnik asus viimistlema.

„Töö oli suur ja tõsine ning ma ei tohtinud teha vigu,” ütles Zooz.

Lihula maalingu on kunstnik nimetanud „Vaala unistuseks” –

Seinamaaling „Vaala unistus” peaks vastu pidama vähemalt 25 aastat.

ANDRES HION

Zoozi sõnul võib seda abstraktset sürrealistlikku tööd nautida lihtsalt kui ilusat, aga see võib panna mõtted liikuma ka mingil hoopis teisel tasandil.

Vee horisontaalne liikumine sümboliseerib kunstniku sõnul meie sinist planeeti, mereelukate vertikaalne liikumine eluringi, tungi mõista midagi seni mõistetamatut ja täitumatut soovi pääseda teistesse maailmadesse. Ring – kuu – maali keskel sümboliseerib tasakaalu ja korda.

„Ka vaaladel on väike saladus – kui keegi ei näe, pistavad nad nina veest välja, vaatavad ringi ja heidavad pilgu taevasse. Neis elab unistus puudutada taevast ja näha selle taha,” ütles Zooz.

Maaling sündis koostöös Pärna tänava korteriühistu ning Lihula muusika- ja kunstikooliga, mille direktor Piia Saak kutsus Zoozi õpilastele tänavakunsti tutvustama. Zooz andis lastele tunni, hiljem aitasid lapsed Zoozil seinale alumist osa värvida.

Lihula seinamaaling on osa metafüüsilise mere sarjast, mille kallal kunstnik on viimasel ajal töötanud. Sama sarja töödega „Sündinud ookeanis” võitis Zooz rahvusvahelise „Sea of Change” konkursi ja tema loo-

ming on praegu väljas USAs Austinis.

Paljud Zoozi tööd on keskkonnareostuse teemal. „Ookean vajab tähelepanu, hoolt ja kaitset. Minu jaoks on see lõputu inspiratsiooniallikas,” ütles Zooz.

Kaks aastat tagasi maalis Zoos Haapsalus Krimmi holmil vana kalakombinaadi varemeis ja pälvil sealsete maalingutega rahvusvahelist tähelepanu – Krimmi holmi tööd on jõudnud Euroopa mainekatesse kunstikataloogidesse.

● Lihula seinamaaling on osa metafüüsilise mere sarjast, mille kallal kunstnik on viimasel ajal töötanud.

Zooz elab Haapsalus ja on lõpetanud Peterburi kunstiakadeemias monumentaalmaali eriala.

Haapsalus kaunistavad tema maalingud mitut eramaja ja Müüriääre kohviku otsaseina. Lex Zooz on kunstniku pseudonüüm. Ta ei avalda kunagi oma pärisnime ega lase end pildistada, nii et teda oleks võimalik pildi järgi ära tunda, sest leiab, et kunstniku isik pole vaataja jaoks oluline. Veebileht Graffiti Kings on arvanud Zoozi nüüdiseja kümne huvitavama tänavakunstniku hulka.

Suviselt soodsad keevisraamil haagiste pakkumised

Kampaania kestab 14.05.–30.06.2018

BREN300H

(kast 3 x 1,25 m)
+ plastkaas
+ tugiratas

Komplekti hind ainult

1490 €

Brentexi haagisega veab kindlalt!

BREN325H

(kast 3,25 x 1,5 m)
+ plastkaas
+ tugiratas

Komplekti hind ainult

1590 €

NB! Pakkumised kehtivad üle Eesti. Võta ühendust meie lähima müügikohaga.

Haapsalu: Tradilo OÜ | Tallinna mnt 73 | tel 473 1383

Hiiumaa: Faasion OÜ | Põllu 32 | tel 5660 6213

Vaata ka teisi soodsaid pakkumisi

WWW.BRENTEX.EE

BRENTEX

Ridala õunapuuaeda tuleb 59 puud

Ridala kihelkonna õunaaia esimese rea seitsmendasse auku pistetakse kasvama Haapsalu õunapuud. Oma puu saavad Eesti vabariigile kingitavasse aeda kõik endise Ridala kihelkonna 56 küla, kaks asulat ja üks linn.

Möödunud nädalal panid vabatahtlikud Ridala kirikuaia kõrval maasse aiapostid ja tõmbasid ümber traatvõrgu, et märkida ära õunapuuaeda, mille Ridala rahvas kingib kihelkonnapäeval Eesti vabariigile 100. juubeliks. Mai alguses „Teeme ära!” talgupäeval koristati õunapuuaia maa-ala.

„Juulikuus on tulemas kihelkonnapäev ja sel päeval avame õunapuuaia, nii-öelda pakime Eesti vabariigile 100. sünnipäeva kingituse lahti,” ütles ettevõt-

Ridala bussiputka sai kihelkonnavärvid

Kui mujal Eestis värviti „Teeme ära!” talgupäeval kihelkonnavärvidesse postkastialuseid, kuure ja aedu, siis Ridala rahvas võttis ette bussiootepaviljoni.

Talguliste eestvedaja Küllike Valgu sõnul ei juletud omal algatusel bussiputkat ära värvida. „Küsisime kõigepealt Haapsalu „transpordiministri” Ailar Ladva käest. Siis kohtusime linnaarhitekt Anu Joostiga ja arutasime, millised triibulaiused sinna sobiksid. Joost leidis, et mõte on suurepärase ja värvid ka, aga tuleb tagada, et kirev putka liiklajaid ära ei ehmataks,” rääkis ta.

Aiapostid, võrk ja väravad said püsti möödunud nädalal vabatahtlike jõul.

URMAS LAURI

mise eestvedaja, Ridala koguduse õpetaja Küllike Valk (pildil).

Aeda istutatakse nii suve-, sügis- kui ka talveõunapuud. Iga õunapuud juurde tuleb ka silt, millele Ridala kihelkonna külale see puu on pühendatud. „Haapsalu linna puu tuleb esimese rea seitsmendasse auku. Tean seda, sest otsustasime panna puud tähestiku järjekorras,” ütles Valk.

Sordid on valitud kohale sobivad. Ridala kihelkonnast pärit sordiaretaja Aleksander Siimon on aretanud 16 õunasorti, sh Talvenaudingu. „Tema tegi oma elutöö Pollis. Polli aiandusuuringute keskuse inimesed istutavad meile suurematesse pottidesse ka õunapuustikud. Läheme neid neljapäeval vaatama,” ütles Valk.

TARMO ÕUEMAA

Ridala bussipeatus.

Nii värvisid talgulised 12. mail prooviks putka tagakülje, tegid sellest pilti ja saatsid linnaarhitektile. „Kohe tuli vastus, et vägev, tehke ära!”

Küllike Valgu sõnul kutsuti enne „Teeme ära!” talguid kihelkonnavärve kasutama, aga tema teada ei ole bussiputkasid mujal Haapsalus kihelkonnavärvidesse võõbatud. „Asuküla omad ütlesid küll, et tehke te enne ära ja kui õnnestub, teeme meie järele,” ütles ta.

„Meil jäi ühe putka jagu värvi üle ka,” lisas Valk.

TARMO ÕUEMAA

Lastekaitsepäeva jalgpalliturniiril läksid palliplatsil vastakuti ka lapsed ja lapsevanemad.

MARIANN PEKSAR

● LASTE JA VANEMATE TURNIIR

Kõmsi võõrustas lastekaitsepäeva jalgpallifestivali

Juba üheteistkümnendat aastat kutsus Lõuna-Läänemaa jalgpalliklubi lastekaitsepäeva jalgpalliturniirile 1.-6. klasside spordilapsed koos vanematega.

JAANUS GETREU
info@le.ee

Sellel aastal toimus spordipidu esmakordselt Kõmsil ja oma koduküla eest astusid palliplatsile noored sportlased Virtsust, Kõmsilt, Massust, Lihulast ja Vatlast ning muudest selle kandi küladest.

Osales 55 jalgpallurit ning samapalju lapsevanemaid ja pealtvaatajaid.

Külla tuli Vaido Veek

Lastekaitsepäeva jalgpalliturniiril on palju ettevõtmisi: turniir, täpsuslöökkide võistlus, pere löögivõistlus ning vanemate ja laste mäng. Igal aastal on käinud lastega kohtumas tuntud Eesti jalgpallurid. Kõikide nende aastate peale kokku saab meie laste külalistest kindlasti seada ritta kogu Eesti koondise.

Lastega on varem mänginud näiteks Martin Reim, Indrek Zelinski, Marko Kristal ja Enar Jääger.

Selle aasta spordiküla oli Kõmsi jaoks aga väga eriline. Lastega tuli kohtuma sama algkooli lõpetanud ja samalt pallimurult Eesti tippmängijaks surnud Vaido Veek.

Veek rääkis lastele oma koolipõlve sportimisest ja poiste tempudest, kuni Eesti meistri liiga ja koondise võrkpalluriks surnumiseni välja. Nii laste kui ka lastevanemate kõrvu silistas aga kõige enam see, kuidas ta rõhutas, et laps peab hoolima oma vanematest, kaaslastest, õpetajatest ja treenerist. Et treenimisel on tähtis väga hea suhtumine. Kogu päeva jooksul elas ta igale laste tegemisele kaasa ja oli nendega koos pika päeva lõpuni.

Kõmsi koolist surnud Eesti rannajalgpallikoondises mängiv Priit Mäeorg, kes turniiri ajal oli võistlustel Portugalis, saatis koolile turniiri puhul kingituse.

Võitsid Lihula ja Vatla

Lastekaitsepäeva turniiril võtsid 1.-3. klasside ja 4.-6. klasside lapsed mõõtu eraldi. Mõlemas vanuses mängis neli võistkonda. Kuigi tabel näitas nooremate laste võitjaks Lihulat ja vanematest Vatlat, premeeriti kõiki võistkondi tubli mängu eest võrdsete auhindadega.

Esimest korda toimus laste täpsuslöökkide võistlus, sest Kõmsil on selleks vastav täpsussein. Nooremate poiste kolm paremat olid Karl Reinmaa, Märt-Enn Soovik ja Kaur Alanurm, vanematest Keiro Ristikivi, Herman Reinmaa ja Ken-Indrek Klimpuš. Täiskasvanute võistluse võitis aga Vai-

do Veek. Kõikidele osalejatele olid magusad auhinnad, kolme paremat autastustati aga jalgpallisarvidega.

Pere löögivõistlusele registreerus 26 meeskonda. Võistkonna moodustavad isa-poeg, ema-tütar, vanaema-poeg, peaasi, et üks on lapsevanem ja teine laps. Selle võistluse reeglid on lihtsad. Et pääseda teise ringi, ja sealt edasi ka võiduni, pidid nii lapsevanem kui ka laps mõlemad tabama penaltipunkti pealt. Võistluse võitsid Markko ja Raiko Kanter.

Meeloluka jalgpallipäeva finaali oli sõpruskohtumine, kus platsil 55 last ja 17 lapsevanemat. Lapsevanemad olid platsil kogu aeg, neile astusid vastu kordamööda võistkondadesse jagatud noored. Selle aasta mängu võitsid kõige napimalt 2:1 lapsevanemad.

Läänemaa koolid võistlesid kergejõustikus

Möödunud nädalal Haapsalus peetud Läänemaa koolispordi liidu kergejõustikuvõistlustel võistlesid üheksa kooli sportlased.

2006-2007 sündinud tüdrukute võitis Karen Loorens Oru koolist kaugushüppe, 60 m jooksu, kõrgushüppe ja 600 m jooksu. Marta Klooster Uuemõisa algkoolist (ULA) oli teine 60 m jooksu, kaugushüppes, palliviskes ja kolmas 600 m jooksu. Emily Saskia Pets Oru koolist võitis palliviske. Carolina Treu Kullamaalt oli kolmas 60 m jooksu ja kaugushüppes.

Poistest paistis silma Gregori Saarna Haapsalu põhikoolist (HPK), võites kõrgushüppe. 60 m jooksu oli ta kolmas. Uku Toomas Rand võitis 60 m jooksu ja palliviske. Oskar Pisenko Taebula koolist sai hõbeda kaugushüppes, kõrgushüppes ja 60 m jooksu. Kevin Matteus Kullamaalt võitis kõrgushüppe.

2004-2005 sündinud tüdrukute võitis Maily Märss Ridala

Vanemate tüdrukute hulgas said suure medalisaagi Annabel Moor (vasakult), Hanna-Liisa Salf ja Eliis-Maria Koit. ERAKOGU

koolist 60 m jooksu, kaugushüppe, kuulitõuke ja palliviske ning oli kõrgushüppes teine ja 600 m jooksu kolmas. Emma-Kathrina Hein (HPK) võitis kõrgushüppe ja 600 m jooksu ning oli kolmas kaugushüppes. 60 m jooksu ja palliviskes. Anneli Bankier (ULA) sai 3 hõbemedalit: 60 m ja 600 m jooksu ning palliviskes.

Poiste kuulitõuke võitis Karl Markus Liiv HPKst. Liiv sai hõbeda kõrgushüppes ja palliviskes. Egor Kasepõld Ridalast võitis 60 m jooksu. Palliviske võitis Martin Toomsalu ja oli kolmas 1000 m jooksu. Kaugushüppe võitis Matteus Kalda HPKst ning kõrgushüppe Tanel Toomemägi Ridalast, kes sai ka 60 m jooksu

pronksi. Risto Trik HPKst oli 2. kaugushüppes ja 60 m jooksu. Oliver Metsar-Villakov (HPK) võitis 1000m jooksu. Kaugushüppes võitis Matteus Kalda HPKst.

2002-2003 sündinud tüdrukute võitis Hanna-Liisa Salf (HPK) 100 m ja 800 m jooksu, oli teine odaviskes ning kolmas kõrgushüppes. Annabel Moor (HPK) võitis kulla kõrgushüppes, hõbeda kaugushüppes ja 100m jooksu, pronksi kuulitõukes. Eliis-Maria Koit (HPK) võitis kaugushüppe ja sai kuulitõukes ja kõrgushüppes hõbeda. Laura-Liis Jõgar (Nõva) oli võidukas kuulitõukes ja sai 100 m jooksu pronksi.

Poistest sai Sebastian Juhan Liiva HPKst kuldmedali 100 m jooksu ja kaugushüppes, hõbeda kuulitõukes ja pronksi kõrgushüppes. Mihkel Törnpu Oru koolist võitis kõrgushüppe ja kuulitõuke ning oli teine 100 m jooksu ja kolmas kaugushüppes. Jarmo Lempe võitis 1500m jooksu ja Eric Mattias Hein oli parim odaviskes. **KAJA LADVA**

Jalgpalli MMi ennustusvõistlus

14. juunil avatakse Venemaal 21. maailmameistrivõistlused jalgpallis. Avamatšis kohtub Venemaa Saudi Araabiaga (kell 17 Eesti aja järgi). Lääne Elu ennustusvõistluse tabel täieneb iga päev ühe alagrupimänguga.

A-alagrupp	B-alagrupp	C-alagrupp
Venemaa	Portugal	Prantsusmaa
Saudi Araabia	Hispaania	Austraalia
Egiptus	Maroko	Peruu
Uruguai	Iraan	Taani

D-alagrupp	E-alagrupp	F-alagrupp
Argentina	Brasiilia	Saksamaa
Island	Šveits	Mehhiko
Horvaatia	Costa Rica	Rootsi
Nigeeria	Serbia	Lõuna-Korea

G-alagrupp	H-alagrupp
Belgia	Poola
Panama	Senegal
Tuneesia	Kolumbia
Inglismaa	Jaapan

KAHEKSANDIKFINAALID

30.06	01.07	02.07	03.07
A1 – B2	B1 – A2	E1 – F2	F1 – E2
C1 – D2	D1 – C2	G1 – H2	H1 – G2

Maailmameister selgub 15. juulil finaal mängus Moskvast kahe tugevama vahel. Ennustusvõistluse arvestusse lähevad hiljemalt 14. juunil postitatud või toimetuse (Posti 30) toodud talongid. Võimalik on koguda kuni 42 punkti ja osaleda võib kuni 5 talongiga (kehtivad ainult ajalehest välja lõigatud, mitte aga paljundatud talongid). Parimaile auhinnad.

1. Alagrupimängud (kokku 15 punkti). Märkida 1 (võidab esimene), 2 (võidab teine) või V (viik). Iga õige vastus annab 1 punkti.

14.06 Venemaa – Saudi Araabia (A)

15.06 Portugal – Hispaania (B)

16.06 Argentina – Island (D)

17.06 Brasiilia – Šveits (E)

18.06 Tuneesia – Inglismaa (G)

19.06 Poola – Senegal (H)

20.06 Iraan – Hispaania (B)

21.06 Taani – Austraalia (C)

22.06 Nigeeria – Island (D)

23.06 Saksamaa – Rootsi (F)

24.06 Jaapan – Senegal (H)

25.06 Uruguai – Venemaa (A)

26.06 Taani – Prantsusmaa (C)

27.06 Serbia – Brasiilia (E)

28.06 Inglismaa – Belgia (G)

2. Mitu Euroopa 14 meeskonnast pääseb kaheksandikfinaali ehk oma alagrupis kahe parema hulka? Täpne vastus 3 punkti, +/-1 koht 2 punkti, +/-2 kohta 1 punkt.

3. Kes pääsevad veerandfinaali ehk 8 tugevama hulka. Iga õige 2 punkti.

4. Kui kaugele jõuab Venemaa? a) ei jõua alagrupist edasi, b) kaheksandikfinaali, c) veerandfinaali, d) poolfinaali, e) finaali. Täpne vastus 2 punkti.

5. 15.07 finaali.

Võitja (6 punkti)

Kaotaja (3 punkti)

SINU ANDMED

Nimi

E-post

Telefon

Elukoht

Lääne Elu

Newtoni esimene seadus

24.
osa

JÄRJELÜTT

MANIAKKIDE TÄNAV

Raha on asi, mida on Entiteedil väga vaja, kuid mida keegi neist, kes sellesse kuuluvad, kuidagi teenida ei oska. Sellepärast teeb Meelend seda, mida ta ikka teeb, kui endal oskusi ja teadmisi napp – ta usaldab neid, kes on murettegeva probleemivaldkonna eksperdid.

11. peatükk: Ehatähest

Milline imepärase koht on raamatukogu, kuhu on kogutud teoseid kogu maailmast. Kõrged, tugevad puidust riulid ja neil ridade kaupa kaunistatud selgadena köiteid. Niiviisi seinast seinaga maast laeni. Õnnelik on see inimene, kelle kodus on säärase teadmiste kogu. Kolde mõis on aga veelgi imetabsem paik. Siia on tööle kutsutud inimesed, teadlased, kes uurivad kõike, mille kohta teave neis lõpututes riulites puudub. Oma otsingute tulemustest loovad nad aga aina uusi teoseid, mille järgi õhatakse üle maailma kõigis raamatukogudes.

Selle teadlaste ja teadmiste rikkuse on siin loonud isand

Meelend ja tema mõttekaaslastest Ökonoomilisest ja Sotsiaalsest Entiteedist. Seda raamatute ja inimeste rikkust tutvustab meie kangelasel isand Mürgi Himot, juhataes emand Svajonet mööda mõisalinna musta ja tahmast, kuid nii imepärase, loovusest keevat katelt.

Hoolimata sellest, et tal jalad juba väsinud, on Svajone täiesti elevil. Teda hämmastab Kolde mõisasse kogunenud teadmiste hulk. Siin on olemas kõik, millest ta seni on vaid raamatutest lugenud. Füüsika, keemia, astronoomia, geoloogia, nimeta ainult mõni teadusharu ja jalamaid viib isand Himot ta vastavate filosoofide ja teadlaste juurde.

„Loodusfilosoofia, näete, seal on nende Ilmapuu,” näitab Himot suurt torni päris Kolde teaduslinnakese piiril. See on must ja määratud korstendest suitsust nagu kõik ehitised siinses teaduslinnakeses, kuid neist kõrgem. Ilmapuuga ei ole sel midagi ühist, pigem nõgise, pahu-pidi pööratud korstnaga.

„See on meie emanda Vilja üks varesepesadest.”
„Tal on neid mitu?”

„Teine on ühel lähedasel soosaarel, siin on väiksemad, seal suuremad elukad.”

Nad sisenevad torni ja suunduvad auruemasina käitatavas liftis kolinal ülemise korruse poole.

Seegi torn on täis raamatuid, laboratooriume ja mitu korrust on katseloomade puuride all. Nad jõuavad eelviimasele korrusele, emand Vilja peamistes tööruumidesse.

„Ega me sega?”

Emand, kes mikroskoobi juures midagi pisitillukest püüdleb, heidab neile kõverpilgu.

„Aa, teie isand Himot.”

Siis riivab ta poole silmaga ka Svajone sõjamehieriitust.

„Ja kes see teil kaasas on? Meie sõjakas Ungurmuiža emand?” Emand ajab end sirgu. „Taevake! Kas tulite siia sõtta või mõnel muul põhjusel?”

Svajone punastab. See „muu põhjus”, selleks ei ole tal endiselt

raha. Seepärast vastab ta sõjakalt: „Ma tuln silmaringi avardama. Raske on teisi elusolendeid tappa, kui ma ei ole tutvunud sügavamalt elutalitluste alustega, kuhu susata ja kuhu tulistada.”

Emand Vilja mühatav, viipab ühe assistendi lähemale, annab talle mõned korraldused ja viib siis külalised teise ruumi teelaua juurde istuma. Seal helistab ta lauanurgal olevat kella, andes märku, et neile toodaks teed. Seltskond istub teelaua ümber mugavatesse tugitoolidesse, mis neelavad istujad peaaegu endasse. Svajone viskab ühe ratsasapas jala üle teise.

„Ja teil ei ole kahju teisi elusolendeid armutult tappa?” küsib emand Vilja. Svajone kehitab õlgu.

„Loomulikult on mul kahju, kui võimalik, siis ma ei teeks seda. Kuid vaadake ringi, kas meid heidetakse alla või me tapame allaheitjad, siin ei ole palju võimalusi.”

Võõrustaja silmitseb neidist kavalalt.

„Mine tea, olen sellest, kas meie allaheitmine halvendab meie igapäevaelu.”

Svajone on sellist vastust kuules hämmingus.

„Ükski allaheitja ei tee oma anastustööd selleks, et allaheidetavad õnnelikuks saaks. Nende esmane printsip on ikkagi iseenastav õnnelikuks teha. Kuna see sisaldab peamiselt vajadust rikkuse järele, siis tuleb see ju kellegi arvelt hankida. Mis te pakute, kelle arvelt see teoks tehakse?”

Kuid emand Vilja ei anna alla.

„Aga äkki need anastajad siiski soovivad allaheidetuid õnnelikuks teha? Äkki on neil valgustuslikud eesmärgid?”

Svajone puhiseb pahaselt. „Arvate, et sellisel juhul on rünnak lubatav?”

Nende vestluse katkestab isand Piušelius, kes ootamatult teetuppa siseneb.

„Kuulsin teie kellukese helinat ja mõtlesin, et ehk pakute ka mulle teed. Oo, keda ma näen!”

Tervitatakse vastakuti. Filosoof annab mõlemale külalisele kätt. See lihtne liigutus mõjub Svajonele nagu soe naeratus. Kätt antakse mehele ja selle käeandmisega on tunnistanud Piušelius Svajone enese suhtes meheks. Järgneb

● **Õnnelik on see inimene, kelle kodus on säärase teadmiste kogu. Kolde mõis on aga veelgi imetabsem paik.**

RISTSÕNA

KARIN TEDER

	väin, mis ühendab Vahemerid Atlandiga	Tiibeti pealinn rahutu, erutatud	hapnik tööst	pika ninaga puunukk	voodi rott (ingl)	Nathaniel	kett too ja tagajärje seadus	Los Angeles völu, veetus perelige	lial (sks) üleaedne	einsteini supvedel suurmik
kogu Maad hõlmav										
ihne										
paha lehk										
söögi- ja joogikoht										
kabjaline										
reede										
saare-elanik										
ajalühik										
rõiva osa										
ülesandega välja saatma										
meeter										
treening										
muna-kollane										
aasta										
n.nimi										
lapse imetaja mi-bemoli										
rahva-vabariik										
kuid (ingl)										
papagoi										

SUDOKU

	4		5					
1						4		9
	5					8		7
		2	1					
		7	4	2				1
4	9				3			2
8		5			9			
9	1			8		5	7	
7								3

KUHU MINNA

● TERVIS JA SPORT

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22, kl 19 vesiaeroobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 15 €. **Kevad eripakkumine:** salendav kehahoolitus 50 €, maniküür ja pediküür komplekshoolitus 39 €; näomassaaž ja mask 30 €.

Spaahotelli Laine vee- ja saunakeskus avatud E–N kl 13–22 (8 €, koos treeningisaaliga 12 €), R–L kl 13–22 (12 €, koos treeningisaaliga 14 €), P kl 9–22 (12 €, koos treeningisaaliga 14 €). Tule nautima uut kauni merevaatetea lõõgastussauna (kuni 60 kraadi)! E–P hommikujumine koos leilisauna ja treeningisaaliga kl 6–9, 3 €.

● TANTSUÕHTU

Fra Mare À LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Ranna tee 2). K, 6. juunil kl 20.30 tantsuõhtu, Ivar Malmet. R, 1. juunil kl 19 Itaalia veiniohtusöök 45 €. Vt lisa fra-mare.ee. R, 1. juunil kl 21 tantsuõhtu, Ivar Malmet.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. R, 1. juunil kl 19 Itaalia veinipeo õhtusöök 45 €/inimene; DJ Feliks.

● KULLAMAAL

Kullamaa kultuurimajas 31. mail kell 19 Jaak Ellingu filmiõhtu „Minu näoga onu”. Filmiohtu kõigile tasuta.

● KONTSERT

Kirimäe rahvamõisas 2. juunil algusega kl 18 laulud ja luuletused Artur Alliksaarelt Artur Alliksaarele.

● MUUSEUMID

Raudtee- ja sidemuuseum K–P 11–17. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum avatud T–L 10–18. www.aiboland.ee.

Lihula muuseum avatud ettetellimisel. Info muuseum@lihula.ee või tel 523 4303.

Rõude muuseum on avatud L, P kl 12–16. Näitused EV100 „100 rahvarõivaseeliku triipu Eestimaa kaardil” ja Ants Roosi maalid.

Hanila muuseum avatud ettetellimisel. www.hanilamuuseum.ee.

Ants Laikmaa majamuuseum ja park

(Kadarpiku küla, Lääne-Nigula v): K–P 11–17. Raplamaalt Avo Päädami maalide näitus „Portreed”. www.salm.ee.

Iloni Imedemaa teemakeskus

(Kooli 5) K–P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda

(Kooli 2) K–P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu piiskopilinnuse muuseum

on suletud. Giidituurid: linnus@salm.ee; 518 4664.

● NÄITUSED

Haapsalu pitsikeskus (Karja 25): T–R 11–18 ja L 11–15. Näitus „Linda Elgas 90” 30. juunini. Tasuta.

Spaahotelli Laine fuajee galeriis

(Sadama 9/11) Aide Leit-Lepmetsa näitus „Suvemõistlus”.

Kullamaa kultuurimaja galeriis

Eesti rahvusarhiivi näitus „Maakondade lipud ja vapid”.

Haapsalu kunstikooli galerii

(Jaani 2) avatud T–R 14–18 ja L 12–16.

Majagaleriis: Haapsalu kunstikooli Ridala osakonna 1. ja 2. kursuse õpilaste ülevaatenäitus „Harjutamine teeb meistriks” 5. juunini.

Lasteraamatukogu

(Wiedemanni 11) E–R 10–18, L 10–15. Heiki Ernitsa illustratsioonide näitus „Mitte ainult Lotte...” ning Hanna Berta Kivisalu joonistused „Varjupaiga kassid”.

Keskraamatukogu

(Posti 3): rahvakultuuri keskuse näitus „Päränd elab!”. Vitriinides on väljas raamatukogu töötajate käsitöö näitus.

Haapsalu linnagaleriis

(K–P 12–18) ja kultuurikeskuses 2. juunil kl 14 Haapsalu graafilise disaini festivali avamine.

Maie kunstipood

(Posti 2): E–R 10–18, L 10–15 Haapsalu ja Läänemaa kunstnike müüginäitus. Evalotta Eisenbergi teoste näitusmüük 30. juunini.

Teade ja kuulutus
saada aadressil
info@le.ee

LÄÄNE-NIGULA VALLAVALITSUSE TEATED

Detailplaneeringu menetluse lõpetamine

Lääne-Nigula vallavolikogu lõpetas 24.05.2018 istungil otsusega nr 1-3/18-32 Linnamäe külas Lepiku kinnistu detailplaneeringu.

Lääne-Nigula vallavolikogu algatas 25.03.2014 otsusega nr 63 üldplaneeringut muutuva Lepiku kinnistu detailplaneeringu, eesmärgiga söögi-asutuse, kortsi planeerimine. Detailplaneeringu menetluse algatamise ja lõpetamise avalduse esitas kinnistu omanik.

Lääne-Nigula vallavalitsus

Detailplaneeringute menetlemise lõpetamine

Lääne-Nigula vallavolikogu lõpetas 24.05.2018 otsusega nr 1-3/18-31 Nõva vallavolikogu 29.06.2006 otsusega nr 23 algatatud Targama katastriüksuse detailplaneeringu koostamise Tusari külas ja Nõva Vallavolikogu 17.11.2006 otsusega nr 38 algatatud Sooklanõmme III katastriüksuse detailplaneeringu koostamise Variku külas. Mõlemal juhul loobus maaomanik detailplaneeringu edasisest menetlemisest.

Nõva osavald

LÄÄNERANNA VALLAVALITSUSE TEADE

Läätneranna vallavalitsus võttis 17.05.2018. a korraldusega nr 346 vastu Pagasi küla Uue-Sepa kinnistu (katastritunnus 41102:001:0226, pindala 0,69 ha) üldplaneeringu kohase detailplaneeringu. Eesmärgiks on kinnistul asuva kaksik-silohoidla ümberehitamine heinaküüniks kõrgusega kuni 6 m.

Planeeringu avalik väljapanek toimub 11.06.2018–2.07.2018 Läätneranna vallamajas ja valla veebilehel www.laenerannavald.ee. Ettepanekuid ja vastuväiteid planeeringu kohta palume esitada avaliku väljapaneku ajal aadressile vallavalitsus@laeneranna.ee või Jaama tn 1, Lihula linn, Läänerranna vald 90302.

Läätneranna vallavalitsus

Ka sinu reklaam võiks olla siin!

Reklaami end
Lääne Elu
erilehes.

Hinnad soodsad!
reklaam@le.ee

TÄNA Suveleht ilmub 7. juunil.

Lääne Elu

Ilmub teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval

Toimetuse aadress:

Posti 30, 90504 Haapsalu.

Toimetused 473 7222.

kuulutused ja reklaam 473 7111,

e-post info@le.ee

Kodulehekülj: www.le.ee

Peatoimetaja

Andrus Karnau

Toimetajad Kaie Ilves, Lemmi Kann,

Kaire Reiljan, Urmas Lauri, Tarmo Öuema

Reklaam reklaam@le.ee

Küljendaja Tiina Liiv

Keeletoimetaja Riina Tobias

Fotograaf Arvo Tarmula

Kuulutuste vastuvõtja

Merilin Sellik

Reklaamitoimetajad Lea Vallik, Alar Birk

Raamatupidaja Vilma Höovel

Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504

Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis

Pangakontod

Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031,

SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada

ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse

pn@eall.ee või tel 646 3363.

MÜÜK

Müüme põrandalaudu, voodri- ja ehituslaudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Kuiv okaspuu 30, 40 ja 50 cm 40; toores lepp 32; kask 39; okaspuu 34 €/rm. Vedu 3–7 rm kaupa. Tel 516 4278, 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklaasid ja kaminapuud ning pakitud turba- ja puidubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalaudu. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Müüa küttepuid. Hall lepp al 33 €/rm, segapuu al 34 €/rm, must lepp al 36 €/rm ja metsakuiv okaspuu al 38 €/rm. Vedu hinnas. Halu pikku vastavalt ost- ja soovile. Tel 5666 0431.

Müüa soodsalt ehituslikku lauda ja prussi; tamme, saare ja kase servamata lauda ja planku. Müüa küttepuid 50 cm. Info 5687 3966 või timberexpert@online.ee.

Voodrilaud, põrandalaudu, viimistlus. www.puitmaterjal.eu või 5199 9888. Kuulutus ei aegu.

Voodrilaua- (värvid), põrandalauda-, tuulekasti-, terrassi- ja saematerjali müük. Vedu üle Eestis tasuta. Tel 5373 1117, www.espuitee.ee.

Müüa saetud ja lõhutud küttepuid, vedu Läänemaa piires tasuta. Tel 520 4777.

OST

Ostan vanu raamatuid, samovare, maale, graafikat, postkaarte, fotosid, münte, paberahha, mööblit, nõusid, mereteemalisi esemeid, merevaigust ehteid, sõlgi, prosse, märke, medaleid jms. Tel 5829 9810.

Musta ja värvilise vanametalli kokkust aadressil Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

KINNISVARA

Ostame põllu- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Ostan Haapsalus remonti vajava korteri. Sobib ka ahikuttega. Kiire tehing. Tel 508 0945.

Ostan soodsalt 2–3-toalise korteri Haapsalus. Telefon 552 7675.

TEENUS

Telerite ja elektroonika remonditöökoja Haapsalus Lihula mnt 27 (autobaas). Avatud tööpäeviti 9–18 ja laupäeval 9–14. Tel 473 3055, 5557 4519.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikamine. Töötame 7 päeva nädalas. Välismaal omandatud pikaajaline kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy.

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korusmajade trepikojad jm. Valmistame, müüme ja paigaldame ka lisaplekke. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

AHJUEHITUS OÜ

Korstnapühkimisteenus, pottsepatööd, konsultatsioonid, küttesüsteemide ekspertiisid, lõõriuuringud korstnakaameraga. www.pottsepp.com. Tel 5660 5869.

Tootja Läänemaal valmistab klaasplastist septikuid ja mahuteid. Kaeve- ja planeerimistööd kopplaaduriga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Läänemaa jäätmejaam viib teie majast, korterist ära olme- ja ehitusjäätmed, mööbli, elektroonika, metalli jms. Äravedu konteineritega 10–30 m³. E–R 9–17. Tel 5668 1436.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remonditööd. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Teostame remonditööd eramajades ja korterites. Tel 551 6283.

Ohtlike ja suurte puude raie. Arboristiteenused. Tel 504 7811.

Hoonete soojustamine puistevillaga. Konsultatsioon objektis tasuta. Tel 501 6689, ken@puistemees.ee, www.puistemees.ee.

Rookatuste ehitus, remont ja harjamine. Eterniit-, plekk- ja bituumenkatused. Talumajade renoveerimine. Roo müük ja transport. Hind kokkuleppel. Kontakt: rookatused@hotmail.ee, tel +372 5380 6191.

Tuleme kohale ja lõhume teie puud 16 €/h + kohaletulek (sõltub vahemaast). Saeme pikast materjalist ja lõhume 30–60 cm. Tel 5666 8000.

Akende pesu, diivanite, vaipade puhastus tekstiilipesuriga, kodukoristus; pisiremonditööd (värvimine, tapetamine, plaatimine). Tel 551 6283.

Korstnapühkimisteenus. Tõmbeprobleemide lahendamine. Korstnate remont ja ehitus. Tel 5342 2642.

Viin ära teie juurest kodumasinaid, vana mööblit, metalli, ehitusprahit jms. Lammustööd. Teen väikseid ehitustööd. Tel 5802 9660.

Kaevetööd ja laadimistööd kopplaaduriga (JCB 4CX 2018 a) 35 € tund. Suuremateks projektideks küsi pakumist! Noarootsi ja Haapsalu piirkonnas. Tel 5666 8000.

Niidan murutraktori, niiduki ja trimmeriga. Samas lammustus-, saagimis- ja muud tööd. Tel 5617 9366. Soidan ka maale.

Salvkaevude kaevamine, puhastamine ja remont. Tel 5840 0240.

Hauaääriste ja -kivide paigaldus. Hauahoidlus ja muud kalmistutööd. Tel 557 3287, Jevgeni.

Kvaliteetsed plaatimistööd Läänemaal. Tel 5689 4349, e-mail plaatimine24@mail.ee, https://m.facebook.com/plaatimine24/.

Teostan elektritööd – töö kvaliteetne ja korralik. Kortermajad, eramajad ja vajadusel väiksemadki elektritööd. Tel 5307 6322.

TÖÖPAKKUMINE

RANNAROOTSI Lihastööst pakub tööd HOOAJALISTELE TÖÖTÄJATELE, ja valmistoodangu lattu KAUBA PAKKIJALE.

Saada oma CV aadressil personal@rannarootsi.ee. Info telefonil 472 5080.

Laverna Puhastustööde OÜ pakub tööd koristajatele ja eripuhastustööliste. Info telefonil +372 475 6874 E–R kl 10–16.

Soov leida omale tööpartnereid, kellega minna suveks Soome trimmerdama. Ищу с кем поехать на лето в Финляндию. Работать на триммире. Tel 5896 6651.

Vanad laudamüürid vaha korrastada Salajõe külas. Töö tingimused kokkuleppel. Tööle saab asuda kohe. Tel 564 4766.

Hotelli restoran otsib oma meeskonda hommikusöögi kokka osalise või täistööajaga aasta ringi. Saada oma CV hotel@promenaadi.ee. Tel 473 7250. Sadama 22, Haapsalu.

Restoran otsib oma meeskonda kokka ja nõudepesijat suvehooajaks. Saada oma CV: hotel@promenaadi.ee. Tel 473 7250. Sadama 22, Haapsalu.

Hotell otsib oma meeskonda toatteenijat suvehooajaks. Saada oma CV hotel@promenaadi.ee. Tel 473 7250. Sadama 22, Haapsalu.

Pakkuda tööd ehitusmehele katuste ehitamisel. Vajalik juhuluba (B-kategooria). Töö aastaringne ja ametlik. Katused@k-hoppe.ee, tel 502 1321, K-Hoppe OÜ.

Notiasti OÜ pakub tööd abitöölisele. Erinevad tööd – küttepuidetöötlamine, väiksemad ehitustööd, vilja kuivatamine. Kasuks tuleb kokkupuude traktorite ja masinatega. Tel 5647 7966.

METS

OÜ Landeker ostab metsakinnistuid. Tel 511 0415 ja 517 9866.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 9001727, kogenud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Läänemaa vähiühing

on pakkunud oma liikmeile ja nende peredele tuge juba 10 aastat.

Oleme tänulikud abi ja toetuse eest. Läänemaa vähiühing, SEB EE621010220047448013.

Kui Sul on probleem või pole oma muret kellegagi jagada, on Sul võimalus abi saada

LÄÄNEMAA KRIISIABIKESKUSE NÕUSTAMISKABINETIST

Kastani 7, Haapsalu, muusikakooli poelses tiivas.

Esmane psühholoogiline nõustamine ja kriisiabi – aeg kokkuleppel eesti keeles tel 5671 2473 vene keeles 552 0094

Esmane juriidiline õigusabi E 10–12 tel 475 7555

Holistiline psühhoteraapia / TRE – tel 515 9572 TRE (Trauma Releasing Exercises – trauma vabastamise harjutused)

Igal E info ja eelregistreerimine tel 475 7555.

Meie uus koduleht www.laanemaakriisikeskus.weebly.com.

Vähekindlustatud inimestele on nõustamisel omaosalus 5 €, eriolukordade puhul tasuta (KOV toetuse korral). Soodushinnad Läänemaa, sh Haapsalu elanikele, õpilastele, pensionäridele. Väljaspool vastuvõtuaega helistades jätke oma teade ja telefoninumber automaatvastajale 475 7555. Teiega võetakse ühendust.

REKLAAM

KESKKONNAAMET

LOODUSE ÜKSIOBJEKTIDE KAITSE ALLA VÕTMINE LÄÄNE MAAKONNAS

Keskonnaamet teatab, et Lääne maakonnas on kavas kaitse alla võtta 17 uut looduse üksikobjekti, et tagada esinduslike põlispuude ja rahvade säilimine: Must pappel, Tamme tamm, Allikmaa purunenud rändrahn, Kingati rändrahn, Dirhami rahn, Dirhami kivikül, Paslepa kivikül, Metskonna kivi, Laevarahh/Oamusa stain, Saare rahn, Kivinõmme kivikül, Klaanemaa nõmme Suurrahn, Metsküla idapoolne Suurkivi, Metsküla läänepoolne Suurkivi ehk Aadu Kumari nimeline kivi, Sendri kaksikud, Liivanina kivid ja Toomanina Suurkivi.

Keskonnaametis on ette valmistatud Läänemaa üksikobjektide kaitse alla võtmise ja piiranguvõõndi ulatuse määramise väljatöötamise kavatsus, millega saab tutvuda Keskonnaameti veebilehel www.keskonnaamet.ee, Keskonnaameti Haapsalu ja Penijõe kontoris, Lääne-Nigula Vallavalitsuses Taeblass, Nõva Osavalla Valitsuses Nõval, Noarootsi Osavalla Valitsuses Pürksis ning Haapsalu Linnavalitsuses.

Ootame põhjendatud ettepanekuid väljatöötamise kavatsuse kohta hiljemalt 20.06.2018 aadressil Kiltsi tee 10 Haapsalu 90403 või info@keskonnaamet.ee.

Pärast tutvustamisperioodi lõppu esitatakse väljatöötamise kavatsus keskkonnaministrile kaitse alla võtmise menetluse algatamiseks. Määruse eelnõu kohta on võimalik arvamust avaldada menetluse algatamisele järgneval avaliku väljapaneku perioodil, mis eeldatavasti toimub järgmise aasta alguses.

Lisainfo: Elle Puurmann, 472 9430, elle.puurmann@keskonnaamet.ee

Info 551 6283 või tabiremont@gmail.com

Teostame remonditööd eramajades ja korterites.

- Siseviimistlus (pahteldamine, värvimine, plaatimine, põrandad, kipsplaadi panek, lammutustööd)
- Vannitubade remont
- Akende ja uste paigaldus, vahetus, reguleerimine
- Kodukoristus ja akende pesu. Mööbli montaaž

TEADE

„Mehed päriselt“ – perevägivald ja lähisuhte vägivald tõkestamise programm

Septembris 2018 on EELK Perekeskuses algamas meeste grupp. Tartu ülikooli rakendusuurigute keskus arendatud Sisemise kindluse programm „Mehed päriselt“ on neljakuuline perevägivald ja lähisuhte vägivald tõkestamise programm, mille käigus mehed saavad teada oma tunnete ja pingete põhjustest ning õpivad nendega igapäevaselt toime tulema. Tööd tehakse oma emotsionaalse tasakaalukuse, enesekindluse, empaatiavõime ja paarisuhteoskustega, et elada vägivaldast vaba elu.

Programmi on oodatud osalema täisealised mehed, kellel on tahet ja julgust:

- osaleda aruteludes, kus jagada ausalt kogemusi lähisuhte toimunud vägivaldast;
- õppida mõistma enda ja ka lähedaste tundeid ning käitumist;
- mõista, miks olen vahel kurb, vihane ja jõuetu;
- saada teada, mis on hea suhte aluseks ja millisel kujul selles hästi hakkama saada;
- saavutada teadlik ja austav kontakt endaga ja oma lähedastega;
- julgeda olla aus iseenda vastu ja osata ennast analüüsida;
- saada aru, miks mind vahel ei mõisteta;
- osata toime tulla keeruliste olukordadega;
- julgeda olla armastav ja hooliv mees, isa, sõber, kolleeg jne;
- elada vägivaldast ja turvalist elu.

Programmis osalejad on grupi lõppedes tagasisidena muuhulgas märkinud, et teadlikuks saamine iseendaga toimuvast aitab kaasa sisemisele muutusele ning see teeb paremaks nii enda kui ka lähikondsete elu.

Registreerimine 2018. a meeste sisemise kindluse programmi „Mehed päriselt“ gruppidesse käib!

Grupp koguneb alates 24.09.2018 Haapsalus EELK Perekeskuse ruumides aadressil Kooli 4, info tel 5624 3639.

Registreerimine ja lisainfo: haapsalu@perekeskus.eu. Märkida nimi, kodu- ja telefoninumber ja e-post.

Kõigi registreerunute teha enne grupitöö algust ankeet, intervjuu ja koostöölepe.

Esmakohtumise kestus 60 min. Rühma kohtumise kestus 2 h. Osalejate arv grupis on maksimaalselt 10 inimest. Kogu kursuse hind (kokku 14 kohtumist) on 150 € osaleja kohta. Osalustasu palume tasuda enne grupitöö algust. Kui osalustasu jääb vähekindlustatuse tõttu takistuseks, palun räägi sellest grupijuhile eelintervjuu ja leiame lahenduse. Makse saajaks märkida EELK Konsistoorium, konto nr EE811010220226191220, selgitus EELK Perekeskus, „Mehed päriselt“ ja osaleja nimi.

EELK Perekeskus

Elu on laul, on habras ta viis, heliseb hetk... ja katkeb siis.

Teatame kurbusega, et meie seast lahkus meie kallid poeg, vend, isa ja elukaaslane ANDRUS KASKMÄE 14.4.1969–25.5.2018.

Omaksed

Ärasaatmine laupäeval, 2. juunil kell 12 lahukuu kodus Niidermaa talus.

Iga lahkumine on raske, iga teeleaatmine kurb...

Avaldame sügavat kaastunnet Janele kalli isa ANDRUS KASKMÄE kaotuse puhul.

KÜ Lehise 4

Avaldame kaastunnet Vilmale ja Kaarele lastega ANDRUS KASKMÄE lahkumise puhul.

Maie, Algi, Rein, Heivo ja Margus

Tuul puude ladvus tasa liigub, me vaikselt leinas langetame pea...

Avaldame kaastunnet omastele ANDRUS KASKMÄE surma puhul.

Aari, Valentin, Angela, Aurelie, Lembit, Ruth, Angeelika, Revo, Reet ja Andres

Ei astu jalga sulle kalleid kodu radu, ei ava käsi õueväravat.

Avaldame kaastunnet Vilmale ja tema lähedastele kalli poja ANDRUS KASKMÄE surma puhul.

Valve, Sirje, Reet, Pilvi, Arnold ja Helgi

Avaldame sügavat kaastunnet Annelile armsa ema AIME KINKI kaotuse puhul.

Haapsalu Viigi kooli pere

Meie siiras kaastunne Anneli Malmile kalli ema kaotuse puhul.

Kristi, Ene ja Eda

Siiras kaastunne Avo Meiternile isa surma puhul.

Pille, Peeter, Ülle ja Erkki

Avaldame kaastunnet Salme Kirsile abikaasa MAIDU surma puhul.

Eha, Väino ning Elo perega ja Vaido perega

Keset lindude laulu ja õite sära, jätsid sa kõik ja läksid ära.

Mälestame õmest MAIT KIRSI. Avaldame kaastunnet Salmele abikaasa ja Meelisele isa surma puhul.

Linda ja Helga peredega

ERAKOJU

Rannarootsi muuseum suitsutab tuulehaugi

Tuulekalapäev Haapsalu Vanasadamas toimub sel laupäeval, 2. juunil algusega kell 12 Rannarootsi muuseumi õuel. Suitsukalapäevade traditsioon sai alguse 2011. aastal. Sel korral suitsutame muuseumi õuel tuulehaugi, mida saab maitsta Tagalahe kaldal selle päeva puhul avatud vabaõhukohvikus. Neljapäevamemmed küpsetavad pannkooke ning meeolu loob elav muusika – senioride lauluvõistluse finalist Valdi Kristovald ja ansambel Sass.

Värskelt tõrvatud puupaadid on veestatud ja ootavad muuseumi paadisilla ääres veetaseme tõusu. Vana-de tuttavate seas on näha ka ühte uut paati, mis toodi Rootsist ja kingiti muuseumile eelmisel sügisel. See on Vormsilt pärit meistri ehitatud kaluripaati, mida muuseumirahvas hüüab Aleksandri paadiks – meistri järgi.

Suvekuudel on muuseumi ukseid avatud külalistele iga päev. Rõõmsa kohtumiseni Rannarootsi muuseumis!

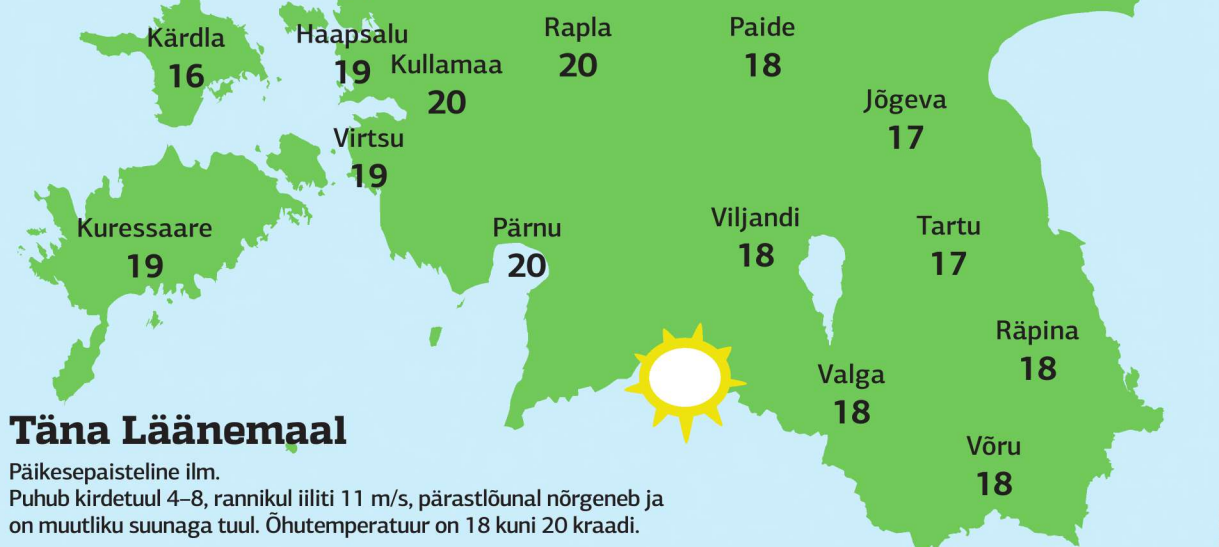
LYDIA KALDA

ILMAENNUSTUS

VEETEMPERatuur

(30. mail kell 15.30)

Dirhami	14,6
Paralepa	19,8
Rohuküla	17,1
Virtsu	20,5

Täna Läänemaal

Päikesepaisteline ilm.

Puhub kirdetuul 4–8, rannikul iiliti 11 m/s, pärastlõunal nõrgeneb ja on muutliku suunaga tuul. Õhutemperatuur on 18 kuni 20 kraadi.

Reede	öö päev 5°...22°	Laupäev	öö päev 10°...25°	Pühapäev	öö päev 12°...26°	Esmaspäev	öö päev 12°...23°
muutlik tuul 2–5 m/s		läänetuul 3–9 m/s		läänetuul 3–7 m/s		läänetuul 5–10 (15) m/s	

ISSN 1406-1430

VAATA KA
WWW.LE.EE

LUMBAR
ENERGY WOOD

OSTAME

- kasvavat võsa
- vähemväärtusliku lehtpuu raieõigusi
- leht- ja okaspuu küttepuid
- lepa enamusega metsakinnistuid

reigo@lumbar.ee
tel 5342 0379 | www.lumbar.ee

LÄÄNE ELU TELLIMISHINNAD

1 kuud	9,00 eurot	7 kuud	53,90 eurot
2 kuud	18,00 eurot	8 kuud	61,60 eurot
3 kuud	23,10 eurot	9 kuud	69,30 eurot
4 kuud	30,80 eurot	10 kuud	77,00 eurot
5 kuud	38,50 eurot	11 kuud	84,70 eurot
6 kuud	46,20 eurot	12 kuud	92,40 eurot

www.le.ee

tel 473 7222

Märkasid?
Lääne Elu 12 400 lugejat
märkavad ka!

Kirjuta reklaam@le.ee, lepime kokku Sulle sobivad tingimused ja järgmine kord märkavad meie lugejad juba Sinu reklaami!

Haapsalu kaubamaja
Konsumis &
Uuemõisa Konsumis

TÄHELEPANUI TEGEMIST ON ALKOHOLIGA. ALKOHOL VÕIB KAHJUSTADA TEIE TERVIST.

KASTANI METSA

Iga päev 8–22

Iga päev 8–22

- Seapraetükk (2–3 kg)** 1 kg **3.49**
- Broilerikints 10 kg, Belgia** 1.70 €/kg **16.99**
- Šašlõkk, Rakvere** (äädikamarinaadis) 1 kg **3.49** tavahind 7.99
- Tomat, Hollandi** 1 kg €/kg **1.19**
- Suvine kartulisalat** 1 kg **3.49**
- Viinamari Red Globe** 1 €/kg **2.59**
- Banaan** 1 €/kg **1.09**
- Suvine kartulisalat** 1 €/kg **3.49**
- Vilma Juubeli tordi pulber** (täisterajahuga) 450g, 1.75 €/kg **0.79** tavahind 1.49
- Kohupiim, vanilli, Otto** 200 g, 1.95 €/kg **0.39** tavahind 0.59
- Sooja ahjusaia juust** (viilutatud) 500 g 4.58 €/kg **2.29** tavahind 3.99
- Vene juust** 200 g, 4.45 €/kg **0.89** tavahind 1.59
- Peregrillvorst, Rakvere** 1 kg **2.29** tavahind 3.99
- Pereviiner, Rakvere** 500 g 2.38 €/kg **1.19** tavahind 1.79
- Kanapallid, Valla** 1 kg **1.79** tavahind 2.99
- Saiakate, Rakvere** 300 g 1.64 €/kg **0.49** tavahind 0.79
- Pool suitsuvorst, Viru** (viilutatud) 300 g 4.30 €/kg **1.29** tavahind 2.19

Kas postkast jäi tühjaks?

Telli Lääne Elu juba täna!

Lääne Elu

Tellida saab toimetusest
tel **473 7222**,
www.le.ee või
Eesti Postist.

Otsime Liisi kaardi osakonda
JUHATAJAT.

Oled hea kandidaat, kui soovid arendada hea toote veelgi paremaks ja viia see parimal viisil kliendini. Sulle meeldib juhtida ja inspireerida meeskonda.

Saada enda CV aadressil cv@liisi.ee.
Lisainfo telefonil 504 2131.

